

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0072/2005

23.3.2005

RAPORT

Teema: Euroopa julgeolekustrateegia
(2004/2167(INI))

Välisasjade komisjon

Raportöör: Helmut Kuhne

SISUKORD

	lehekülg
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
EXPLANATORY STATEMENT	15
VÄHEMUSE – EUROOPA ÜHENDATUD VASAKPOOLSETE / PÕHJAMAADE ROHELISTE VASAKPOOLSETE LIITFRAKTSIOONI (GUE/NGL) ARVAMUS.....	20
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	21
KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS.....	24
MENETLUS	32

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Euroopa julgeolekustrateegia kohta (2004/2167(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa põhiseaduse lepingut, mis allkirjastati Roomas 29. oktoobril 2004;
  - võttes arvesse Euroopa julgeolekustrateegiat, mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu 12. detsembril 2003, mis järgnes sellega seotud algatusele Kreeka kui eesistujariigi poolt välisministrite mitteametlikule istungile (Kastellorizon, mai 2003) ja Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu (19.–20. juuni 2003) järeldustele;
  - võttes arvesse 30. novembri 2000. aasta resolutsiooni Euroopa ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika sisseseadmise kohta pärast Kölni ja Helsingit¹;
  - võttes arvesse 10. aprilli 2003. aasta resolutsiooni Euroopa uue julgeoleku- ja kaitsestruktuuri kohta – prioriteedid ja puudused²;
  - võttes arvesse valge raamatu ettepanekut Euroopa kaitse kohta, mis esitati ELi Julgeoleku-uuringute Instituudile mais 2004;
  - võttes arvesse Euroopa inimeste julgeolekudoktriini kohta tehtud aruannet, mis esitati ELi kõrgele esindajale 15. septembril 2004;
  - võttes arvesse kõikide Euroopa institutsioonide avaldatud erinevaid konfliktide ärahoidmise programme;
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
  - võttes arvesse välisasjade komisjoni aruannet (A6-0072/2005);
- A. võttes arvesse Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika arengu saavutust, nagu see sätestati Prantsuse ja Suurbritannia St Malo 3–4. detsembri 1998. aasta deklaratsioonis;
- B. võttes arvesse järgnevat julgeoleku- ja kaitsepoliitika arengukava, mida väljendati Euroopa Ülemkogu kohtumistel Kölnis (3–4. juunil 1999), Helsingis (10–11. detsembril 1999) ja Göteborgis (15.–16. juuni 2001);
- C. arvestades vajadusega tugevdada kontrolli relvade ekspordi üle Euroopa Liidus ja Euroopa Liidust ning kogu maailmas,
- D. tunnistades Euroopa Liidu erinevate abiprogrammide tähtsat rolli ja nende asendamatu panust majanduse arengu, demokraatlike institutsioonide kasvu toetamise, taastusmeetmete rakendamise, makromajanduslike programmide koostamise ning inimõiguste edendamise osas;

---

¹ EÜT C 228, 13.8.2001, lk 9.

² ELT 64 E, 12.3.2004, lk 599.

- E. tunnustades seda, et Euroopa julgeolekustrateegias propageeritud igakülgset lähenemist järgitakse Balkanimaades juba aktiivselt, nagu nähtub praegu piirkonna stabiliseerimiseks rakendatavate ELi vahendite valikust: abiprogramm CARDS; tsiviilmissioonid PROXIMA ja EUPM; ning sõjaline missioon ALTHEA;
- F. tunnustades enam kui kümne aasta jooksul tehtud avaliku arvamuse uuringute poolt kinnitatud jätkuva toetuse taset, mille alusel enam kui 60% Euroopa Liidu kodanikest pooldab Euroopa Liidu ühist välispoliitikat ja enam kui 70% pooldab ühist kaitsepoliitikat;
- G. pöörates kahetsusega tähelepanu sellele, et ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) aruandluse taset Euroopa Parlamendi ees vastavalt Euroopa põhiseaduse lepingu artiklile III-304 ei ole märkimisväärselt tõstetud ning et parlamendiga ei konsulteerita ega ole kunagi konsulteeritud mitmete nõukogu otsuste ja sammude puhul; tunnustab siiski kõrge esindaja ja tema teenistuse üles näidatud head tahet parlamendi teavitamisel ning parlamendiga dialoogi alustamisel; soovib kõrgel esindajal ja tema teenistusel jätkata ja tugevdada seda läbipaistvat dialoogi parlamendiga,
- H. pidades kinni, ilma et see piiraks eelmise punkti kohaldamist, liidu ÜVJP raames rakendatud meetmete jätkuvast aruandekohustusest riikide parlamentide eest, eriti nende liikmesriikide osas, kus igasuguste sõjaliste meetmete rakendamiseks on vajalik parlamendi heakskiit,
- I. tunnustades seda, et kõiki liidu ÜVJP raames kasutusele võetud meetmeid ja abinõusid tuleb rakendada rangelt rahvusvahelist õigust järgides ja ÜRO harta põhimõtteid austades, nagu see on selgelt sätestatud Euroopa põhiseaduse lepingu artiklites I-3 ja III-292;
- J. arvestades, et mitmetel Euroopa Liidu liikmesriikidel (sh Ühendkuningriigil, Saksamaal, Hispaanial, Itaalia ja Kreekal) on olnud ja on mõnedel juhtudel siiani oma kogemused terrorismi erinevate vormidega ja neid kandvate filosoofiatega,
- K. arvestades etteaimatavat tulevikku silmas pidades sellega, et islamiterrorism on suurim väljakutse Euroopa Liidule, nagu ka teistele piirkondadele, eriti kui terroristidel peaks õnnestuma saada oma valdusse massihävitusrelvi;
- L. arvestades sellega, et Euroopa julgeolekustrateegia on osaks üldisest ÜVJPst ning Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikast, mille puhul võib mängu tulla kogu Euroopa Liidu käsutuses olev poliitiliste, sealhulgas diplomaatilise, majandusliku või arendusliku iseloomuga abinõude valik;

Euroopa julgeolekukeskkond

- 1. rõhutab, et üksnes kõikehõlmava arusaama abil mõistest “julgeolek” suudetakse õigesti arvestada nii poliitiliste demokraatlike mureküsimumuste (nt inimõiguste rikkumine, teatud kodanikerühmade tahtlik diskrimineerimine, repressiivsed režiimid) kui ka sotsiaalsete, majanduslike ja keskkonnategurite (nt vaesus, nälg, haigused, kirjaoskamatus, loodusvarade nappus, keskkonna halvenemine, ebapiisavad kaubandussuhted jne) paljususe panust olemasolevatesse piirkondlikesse konfliktidesse, riikide läbikukkumist ning kuritegelike ja terroristlike võrgustike esilekerkimist, kuigi viimaste ettevõtmisi ei tohi mingil viisil, kujul ega vormis ülalmainitud teguritega õigustada;

2. on seepärast rahul terviklikuma arusaamisega “julgeoleku” mõistest, nagu seda on väljendatud Euroopa julgeolekustrateegias; jagab Euroopa julgeolekustrateegias väljendatud seisukohta, et peamiseks ohuks meie ülemaailmsele julgeolekule on praegu terrorism, massihävitusrelvade levik, lahendamata piirkondlikud konfliktid, läbikukkunud või läbikukkuvad riigid ning organiseeritud kuritegevus; rõhutab, et nende ähvardustega ei saa esmalt tegeleda ega neid lahendada üksnes sõjalisi abinõusid kasutades;
3. jõuab seepärast samale järeldusele, mida on väljendatud Euroopa julgeolekustrateegias, et kõige paremini võivad turvalisema maailma loomisele kaasa aidata kombineeritult kasutatud erinevad abiprogrammid ja -vahendid, sh arengupoliitilised programmid ja vahendid nii Euroopa Liidu kui liikmesriikide tasandil samaaegselt diplomaatiliste, tsiviil- ja sõjaliste vahendite ning kogemustega;
4. sellest tulenevalt soovitab nimetatud julgeolekukeskkonna mõiste liidu olemasolevates struktuurides kasutusele võtta, nii et liit oleks suuteline tuvastama kriisiolukordi võimalikult varakult, et ennetavaid meetmeid rakendada; väljendab oma seisukohta, et “pingetuvastuskeskuste” rajamine eriti kriisiohtlikes regioonides oleks üks paljudest mõistlikest viisidest konfliktide juurteni jõudmisel ning seeläbi vägivalla puhkemise ennetamisel; rõhutab siinkohal veelgi, kuivõrd ta tähtsustab konfliktide ennetamise ja samuti terrorismivastase võitluse integreerimist kõikidesse Euroopa Liidu poliitika valdkondadesse;

Euroopa Liidu strateegilised eesmärgid

5. on täiesti nõus Euroopa julgeolekustrateegias väljendatud liidu strateegiliste eesmärkidega: ähvarduste käsitlemine; julgeoleku ülesehitamine liidu naabruses; rahvusvahelise korra tugevdamine tõhusa tegutsemise kaudu läbi tõhusate mitmepoolsete struktuuride;
6. pöörab tähelepanu sellele, et ähvarduste käsitlemisel on vajalik määratleda, kas tegemist on piirkondlikku ja/või üleilmset laadi ähvardustega, et liit võiks mõjusalt mobiliseerida oma saadaolevad vahendid ja ressursid probleemiga tegelemiseks; pöörab tähelepanu sellele, et julgeoleku edendamine ja ülesehitamine liidu naabruskonnas aitab peamiselt käsitleda piirkondliku iseloomuga ähvardusi, samal ajal kui üleilmse iseloomuga ähvardusi tuleb käsitleda tõhusates mitmepoolsetes rahvusvahelistes struktuurides, milles Euroopa Liit on liikumapanevaks jõuks; pöörab samas tähelepanu sellele, et mitmepoolseid organisatsioone ja struktuure võib appi kutsuda ka piirkondlike ähvarduste puhul;
7. jagab täiel määral liidu uues naabruspoliitikas ja Euroopa julgeolekupoliitikas väljendatud hinnangut, et liidu naabrust tuleks mõista laiemalt, kattes lisaks Euroopa Liiduga piirnevatele Ida-Euroopa riikidele ka kaugemal idas ja lõunas paiknevaid regioone, nagu Kaukaasia, Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika; pöörab tähelepanu nimetatud poliitika ühilduvusele liidu jätkuvate sammudega, leidmaks Barcelona protsessi kaudu lahendust ka Araabia-Iisraeli konfliktile; rõhutab, et demokraatia ja õigusriik on rahvaste rahumeelse koosseksiteerimise kõige tähtsamateks eeldusteks;
8. rõhutab ÜRO ülimuslikkust mitmepoolses institutsionaalses raamistikus ning vajadust selle järele, et Euroopa Liit mängiks juhtivat rolli selle asendamatu institutsiooni struktuuride ja võimaluste taaselustamisel; seoses sellega pöörab tähelepanu ÜRO

peasekretärile 1. detsembril 2004. aastal esitatud ähvardusi, väljakutseid ja muutusi käsitleva kõrgetasemelise eksperdirühma raportile; tervitab nimetatud raportit – alahindamata mis tahes tulevasi üksikasjalikke hinnanguid parlamendilt – kui lähtepunkti avatud arutelu jaoks ÜRO reformimiseks vastavalt 21. sajandi väljakutsetele; soovib Euroopa Liidul ja liikmesriikidel koordineerida oma seisukohad nimetatud arutelude käigus, olles täiel määral teadlikud sellest, et avaliku arvamuse uuringud näitavad jätkuvat toetust ÜVJP ja Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika senisest tugevama esiletoomise osas Euroopa Liidu kaudu;

9. rõhutab veelgi vajadust selle järele, et liit mängiks juhtivat rolli koostöös teiste rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, mis edendavad rahu ja julgeolekut kogu maailmas; rõhutab eriti vajadust täieliku koostöö osas OSCEga;
10. rõhutab kindla ja õiglase arenduspoliitika jätkamise tähtsust Euroopa Liidu poolt, et tõhusalt panustada üleüldiselt tunnustatud millenniumi arengueesmärkidesse;

Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika hiljutised vahe-eesmärgid

11. pöörab tähelepanu viimase kahe aasta jooksul omandatud väärtuslikele kogemustele tsiviil- ja politseimissioonides, sealhulgas juhtimise ülevõtmine rahvusvahelise politseijõudude üksuse poolt (nüüd Euroopa Liidu politseimissioon) Bosnias ja Hertsegoviinas alates aastast 2003; PROXIMA endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis ning EUJUST THEMIS Gruusias; on samuti rahul eeloleva Euroopa Liidu politseiteenistuse paigutamise Kongo Demokraatlikku Vabariiki (EUPOL Kinshasa);
12. tunnustab liidu sõjaliste võimaluste laiendamise osas saavutatud märkimisväärset progressi; pöörab samas tähelepanu NATOga kokkulepitud raamistiku Berlin Plus tähtsusele, mis tegi võimalikuks Euroopa Liidu esimese sõjalise missiooni CONCORDIA endises Jugoslaavia Makedoonia Vabariigis ning ALTHEA missiooni Bosnias ja Hertsegoviinas; tunnustab liidu Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raamistiku teretulnud paindlikkust, mis tegi võimalikuks ka operatsiooni ARTEMIS Kongo Demokraatlikus Vabariigis;
13. rõhutab Euroopa Liidu kriisivaatluskeskuse (SITCEN) poolt juba antud positiivset panust, kombineerides kogu kättesaadava tsiviil-, sõjaväelise ja diplomaatilise luure veenva taustanalüüsi tagamiseks mis tahes olukorra kohta; soovib liikmesriikidel veelgi intensiivistada teabe jagamist SITCENiga, et põhjendamatult mitte takistada Euroopa julgeolekupoliitikas väljendatud ambitsioonide täitumist;
14. ülalmainitud saavutusi silmas pidades pöörab tähelepanu sellele, et tulevikus seisab Euroopa Liidu ees üha rohkem väljakutseid leidmaks head ja kohast tasakaalu sõjaliste ja tsiviilkomponentide vahel, et täita Euroopa julgeolekupoliitika eesmärgi ja juhendada selle vaimust; on seisukohal, et missioon ALTHEA Bosnias ja Hertsegoviinas pakub selles küsimuses väärtuslike kogemusi, kuivõrd liit suudab koordineerida oma sõjalisi jõupingutusi praegu käimasolevate tsiviiloperatsioonide ja -programmidega;

Progress 2010. aasta põhieesmärgi ja 2008. aasta tsiviilpõhieesmärgi suunas

15. on nõus 2010. aasta põhieesmärgis kavandatud, 17. mail 2004. aastal üldasjade ja välissuhete nõukogu poolt ametlikult vastuvõetud sihtmärkidega ning kokkuleppega

töötada välja 2008. aasta tsiviilpõhieesmärk, mille üldasjade ja välissuhete nõukogu 13. detsembril 2004. aastal heaks kiitis kui vahendi Euroopa Liidu jõudude koondamiseks, et tagada Euroopa julgeolekupoliitika strateegiliste eesmärkide täitmiseks vajalikud võimalused; leiab, et nendele kaalukatele ja ajaga seotud sihtmärkidele tuleks valge raamatu näol konkreetne kuju anda;

16. sellega seoses tunnistab üldasjade ja välissuhete nõukogu poolt 22. novembril 2004. aastal tehtud edusamme intensiivsete sõjaliste operatsioonide jaoks välja töötatud kiiresti positsioonidele paigutatavate lahinggruppide kontseptsiooni edasisel väljaarendamisel; pöörab tähelepanu sellele, et nimetatud lahinggrupid tuleb peamiselt komplekteerida Euroopa Liidu kahe ja mitme riigi vaheliste vägede ridadest; pöörab samuti tähelepanu kokkuleppele töötada välja üldasjade ja välissuhete nõukogu poolt heakskiidetud 2008. aasta tsiviilpõhieesmärk ning on rahul selles väljendatud kavatsusega muuta olemasolevad tsiviilinstrumendid laiahaardelisemaks ja tõhusamaks, et erinevate integreeritud üksusi võiks kombineerida territooriumil esinevate teatud vajaduste alusel; tunnistab seega, et edaspidi ületab tsiviilkriisiohjamine Euroopa julgeolekupoliitika osana Feiras tegelikult seatud nelja prioriteetse valdkonna piirid (politsei, õigusriik, tsiviilhaldus ja kodanikukaitse);
17. rõhutab, pidades eriti silmas lahinggruppide täieliku operatiivsuse saavutamist aastaks 2007, positsioonidele paigutamise üldise lähenemise (GAD) tähtsust ning on nimetatud kontekstis rahul Ateena ja Eindhoveni koordineerimiskeskuste panustega sõjaväetranspordi sektorisse;
18. on selles osas samuti rahul sellega, et Euroopa Ülemkogu võttis ametlikult vastu ettepaneku tsiviil/sõjalise raku (Civ/Mil) loomise osas Euroopa Liidu sõjalises staabis; pöörab tähelepanu sellele, et Civ/Mil hakkab mängima eriti olulist rolli kõikide (st tsiviil-, sõjaliste ja ühiste tsiviil/sõjaliste) operatsioonide strateegilisel planeerimisel ning – alates aastast 2006 – Euroopa Liidu iseseisvate missioonide operatsioonikeskuse rajamisel juhtudel, kus riiklikke peakortereid ei ole ette nähtud; rõhutab veelgi Civ/Mili tähtsust põhimõtete ja mudelite väljatöötamisel tsiviil/sõjalise liidese haldamiseks; tunnistab samas, et mitmed nimetatud põhimõtetest ja mudelitest kooruvad välja praeguste ja tulevaste operatsioonide käigus;
19. juhib Euroopa Liidu tulevaste tsiviil/sõjaliste segamissioonide kavandamise osas tähelepanu raportis “Euroopa inimjulgeoleku doktriin” sisalduvatele ettepanekutele ja ideedele; on selles suhtes lisaks praegustele edusammudele Euroopa julgeolekupoliitika valdkonnas, nagu Civ/Mili asutamine, mis on kooskõlas nimetatud raporti üldise suunaga, rahul ka tulevikus kavandatava Euroopa vabatahtliku humanitaarabikorpuse loomisega, nagu on sätestatud Euroopa põhiseaduse lepingu artikli III-321 lõikes 5; pöörab samas tähelepanu sellele, et nimetatud artiklis kujutatakse Euroopa vabatahtlikku humanitaarabikorpust peamiselt ette kui “raamistikku noorte eurooplaste ühise panuse jaoks”; nõuab seepärast, et nimetatud raamistikku laiendataks või täiendataks “lisakorpuse” loomisega, et ära kasutada oma karjääri tipus olevate või erru läinud professionaalide kogemusi ja teadmisi, et tulemuseks oleks pigem Euroopa tsiviilrahuvalvejõududega sarnanev funktsionaalne korpus – nagu parlament seda mitmel puhul ette on pannud;
20. pöörab tähelepanu sellele, et 7. jaanuaril 2005. aastal – osalt välisasjade voliniku

esialgsete ettepanekute alusel – kutsus ka üldasjade ja välissuhete nõukogu oma pädevaid abistavaid organeid ja komisjoni andma hinnangut Euroopa Liidu kriisireageerimisvõime tõstmise ulatusele katastroofiabi osas;

21. soovib nõukogul ja komisjonil garanteerida olemasolevate instrumentide ja võimaluste, samuti uute ettepanekute vastastikune täiendavus ja sidusus, eriti lähedase seose osas konfliktikaitse ja kriisiohjamise vahel; leiab, et mõõdetavat edu selle veel lõpetamata ülesande puhul võib pidada edasiminekuks, silmas pidades kavandatud Euroopa välis teenistuse asutamist;
22. on rahul mõnede liikmesriikide initsiatiiviga asutada Euroopa sandarmeeriajõud ning nende valmisolekuga teha see kättesaadavaks Euroopa julgeolekupoliitika eesmärkide huvides; rõhutab nimetatud jõudude erilist kasulikkust, tagamaks üleminekut operatsioonide puhtalt sõjalisest faasist kombineeritud või puhtalt tsiviilfaasile;
23. rõhutab vajadust töötada Euroopa julgeolekupoliitikas sisalduva Euroopa Liidu koolituskontseptsiooni tõhusa rakendamise kaudu välja Euroopa julgeolekukultuur, mis suurendab kõikide Euroopa Liidu kriisiohjesse haaratud osalejate koostalitlusvõimet. Rõhutab selles kontekstis vajadust asutada Euroopa Julgeoleku- ja Kaitsekolledž, mis varustab Euroopa Liidu instantse ja liikmesriike väljaõpetatud personaliga, kes on võimeline töötama tõhusalt kõigi Euroopa julgeolekupoliitika küsimustega. Nimetatud kolledž peab tuginema põhjendatud organisatorsetele ja rahalistele vahenditele;
24. pöörab rahuldustundega tähelepanu kiiretele sammudele, mis on astunud Euroopa Kaitseagentuuri (EDA) loomisel juba enne Euroopa põhiseaduse lepingu ametlikku vastuvõtmist; pöörab tähelepanu sellele, et lisaks kriisiohje kaitsevõime edasisele arendamisele peaks EDA tegevusest liidule kasu olema ka teadus- ja arenduskulude ratsionaliseerimise tagamisel liikmesriikides ning pikemas perspektiivis aidates anda panust Euroopa relvastusturu loomisele; leiab, et Euroopa Relvastusagentuur peaks pöörama erilist tähelepanu lahinggruppide relvastusele ja varustusele ning peaks tagama nende kokkusobivuse; kutsub prioriteedina lahinggruppide varustamisele uue üldvarustusega; hoiatab samas, et kõik Euroopa Kaitseagentuuri tulevased saavutused sõltuvad suures osas liikmesriikide heast (poliitilisest) tahtest, kutsub tegema kättesaadavaks piisavas koguses eelarvelisi vahendeid, võimaldamaks Euroopa Kaitseagentuuri relvastusealaste initsiatiivide realiseerimist; seoses sellega pöörab täiendavalt tähelepanu sellele, et Euroopa Kaitseagentuuri ei tohi takistada pikaajaliste suutlikkuse eesmärkide taotlemisel, mis ulatuvad kaugemale 2010. aasta põhieesmärgist, et liit võiks Euroopa julgeolekupoliitika eesmärkide taotlemisest kasu saada;
25. näeb Euroopa kosmosepoliitikat kui ühte peamistest 21. sajandil Euroopa Liidu ees seisvatest strateegilistest väljakutsetest; pöörab tähelepanu sellele, et telekommunikatsiooni ja luure valdkondades on mitmeid projekte arendatud paralleelselt, vähendades tõhusust ja kasvatades kulusid; kutsuhendama selliseid projekte nagu näiteks Prantsusmaa satelliidisüsteem ja Saksamaa süsteem Sar Lupe Euroopa julgeolekualase teadustöö raamistikus;
26. on rahul komisjoni jõupingutustega edendada Euroopa Liidus lähitulevikus julgeolekualast teadustööd; samas osutab riskile dubleerida Euroopa Kaitseagentuuri teadusuuringutealaseid initsiatiive; kutsuh komisjoni, nõukogu ja liikmesriike seepärast

hoidma lähedasi töösuhteid, et nimetatud riski vältida;

Suutlikkuse puudujäägid

27. võtab teadmiseks alljärgnevad kolm tõsiste puudujääkide kategooriat, mis võiksid oluliselt kahjustada liidu võimet korraldada tsiviilkriisiohje operatsioone ja peamiselt sõjalisi vahendeid rakendavaid intensiivsete mõõtmatega humanitaarsekkumise operatsioone, nagu näiteks Rwanda-sarnaste mõõtmatega humanitaarkatastroofide peatamine:

- a) positsioonidele paigutatavate vägede nappus, mis oleks vajalikud vahetuste süsteemi käimashoidmiseks (1/3 positsioonidel, 1/3 õppustel, 1/3 puhkavad) pikaajalistel ja intensiivsetel operatsioonidel;
- b) pideva ulatusliku õhustranspordivõime nappus vägede toimetamiseks välismaale;
- c) positsioonidele paigutatavate juhtimis-, kontrolli- ja sidevõimaluste nappus, samuti luure-, valve- ja vaatlusressursside nappus Euroopa julgeolekupoliitika ühises raamistikus;

28. pöörab tähelepanu sellele, et lahinggruppide pidev arendamine tegeleb suurel määral esimese puudujäägiga; pöörab tähelepanu sellele, et ettenähtud transpordilennukite A400 M ehitamine ei lahenda täielikult teist puudujääki, ning soovib võtta kasutusele abinõud puudujäägiga edasiseks tegelemiseks; soovib sellegipoolest, et pöörataks tähelepanu positsioonidele paigutatavate vägede vahetustesüsteemi kehtestamisele; nõuab seda liiki vahetustesüsteemi silmas pidades ühiseid standardeid õppuste osas, näiteks helikopterite puhul; teovõimet võiks tõsta ja kulusid vähendada ühise õppustesüsteemi abil; viimasena nimetatud puudujäägi osas soovib tungivalt võtta meetmeid, võimaldamaks Euroopa Liidul teostada sõjaliste jõudude abi nõudvaid missioone, tuginemata NATO-le või mis tahes üksiku liikmesriigi ressurssidele; osutab sellele, et nimetatud meetmed võiksid praktikas tähendada liikmesriikide olemasolevate ressursside ja võimaluste koondamist eesmärgiga rajada Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika huvides tegutsev kahese kasutusega sidebaas või võrgustik;

29. rõhutab veelgi, et 2010. aasta põhieesmärgi all väljendatud eesmärkidest ja sihtidest ei piisaks intensiivsema iseloomuga või üle aasta kestvate missioonide korraldamiseks; soovib seepärast komisjonil lähedases koostöös nõukoguga esitada valge raamat praktiliste nõuete kohta Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning Euroopa kaitsestrateegia väljatöötamiseks, et ühtlasi veelgi edendada debatti tulevase Euroopa kaitsestrateegia väljatöötamise osas;

Relvade ekspordi kontroll ja massihävitusrelvade ning kergereelvade kiire leviku pidurdamine;

30. tunnustab Euroopa Liidu ühtset välis- ja julgeolekupoliitikat ning kõikehaaravat Euroopa strateegia sidusust massihävitusrelvade kiire leviku vastu, mille Euroopa Ülemkogu võttis 2003. aasta detsembris ametlikult vastu koos Euroopa julgeolekustrateegia strateegiliste eesmärkidega; märgib rahuldusega kõrge voliniku isikliku esindaja tehtud tööd selle strateegia III peatüki rakendamisel, nagu on üksikasjalikult avaldatud Euroopa Ülemkogu kinnitatud prioriteetide loetelus 2004. aasta detsembris;

31. nõustub Euroopa julgeolekustrateegiaga, et massihävitusrelvade levik on potentsiaalselt

kõige suurem oht meie julgeolekule, ja soovib tungivalt, vastavalt Euroopa julgeolekupoliitika sätetele, et EL kasutaks tema käsutuses olevate vahendite täielikku kogu massihävitusrelvade ohu nurjamiseks, märkides selles küsimuses, et võimalik terrorismi ja massihävitusrelvade kombinatsioon nõuab varajast vastutoimet;

32. rõhutab Euroopa Liidu vajadust võtta üle initsiatiiv rahvusvahelise relvastuskontrolli režiimi tugevdamiseks ning aidata seejuures tugevdamisele kaasa tõhusa mitmepoolse rahvusvahelise korra kaudu; märgib edasi jõupingutuste koondamise kohta, et ühildada massihävitusrelvade leviku pidurdamise aspekte ELi naabruspoliitikas üldiste strateegiliste eesmärkidega julgeoleku tagamiseks Euroopa Liidu naabruses;
33. tervitab kavatsetavat massihävitusrelvade kiire leviku pidurdamise tingimuste integreerumist kõikidesse tulevastesse partnerlus- ja koostöölepingutesse ELi ja kolmandate riikide vahel, nagu näiteks Tadžikistaniga 11. oktoobril 2004 sõlmitud partnerlus- ja koostöökokkulepe, samuti praegu kinnitamist ootav assotsiatsioonilepingu projekt Süüriaga;
34. tervitab fakti, et ELi läbirääkimiskõnelused Iraani kui piirkondliku võimu esindajaga tuumarelvade leviku ennetamise eesmärgil toimusid ühenduses õiguspäraste majanduslike ja piirkondlike julgeolekuhuvidega; märgib, et selline poliitika on välis- ja julgeolekupoliitika avaldus, mis põhineb rahvusvahelisel õigusel ja mitmepoolsusel rahvusvahelise ühenduse parimaid huviseid silmas pidades;
35. märgib ära vastastikuse eksperdi hinnangu Euroopa Liidus praegu kasutusel oleva ekspordikontrolli süsteemi kohta; märgib, et peamine tulemus lähtuvalt selle ülevaate esimesest järgust, mis toimus 2004. aasta kevadel, oli liikmesriikide vajadus võtta nii kollektiivselt (st Euroopa Liidus) kui ka individuaalselt vastu ennetavam lähenemine ekspordi kontrollimiseks korduvkasutatavate nimetuste osas; soovib liikmesriikidele nende tulemuste põhjal viivitamatut soovitude järgimist ning selles valdkonnas suurema kasu ammutamist ELi kriisivaatluskeskusest, samuti ka teabevahetuse baasist üldiselt; tervitab Euroopa Liidu jõupingutusi, niipalju kui võimalik ELi ühtse positsiooni koordineerimisel ja organiseerimisel mitmesugustes ekspordi kontrolli režiimi raamides, ja tervitab edaspidiseid Euroopa Liidu poolt kasutusele võetavaid jõupingutusi uute liikmesriikide lülitamiseks erinevatesse ekspordikontrolli režiimidesse;
36. märgib käesolevaid praktilisi raskusi strateegia rakendamisel massihävitusrelvade leviku vastu, eriti mitmesuguste algallikate ja menetluste tõttu, mille kaudu tuleb eelarvevahendeid mobiliseerida; soovib tungivalt nõukogul ja komisjonil koos parlamendiga arendada dialoogi nende menetluste kiirendamiseks ja lihtsustamiseks koos väljavaatega vastu võtta selliseid muudatusi asjakohases, uues finantsvahendite raamistikus eelarveperioodiks aastatel 2007–2013;
37. rõhutab vajadust edaspidi karmistada ELi piirides eeskirju relvade ekspordi korraldamisel, samuti vajadust suurendada ELi kaasabi väike- ja kergerehvade leviku pidurdamiseks, eriti rahvusvahelise relvakaubanduse lepingu kehtestamise teel;

Eelarve väljakutse

38. märgib, et suurim oht Euroopa julgeolekustrateegia sidususele ja edukusele on võimalike piisavate eelarveressursside puudus, mida saaks kasutada kõigi ELi poliitikate ja

vahendite puhul; märgib sellega seoses ELi abiprogrammide erilist tähtsust ja nende olulist kaasabi ennetavale mõistvale lähenemisele, mis on samuti väljendatud Euroopa julgeolekustrateegias; nõuab, et seda punkti ei unustataks praeguste läbirääkimiste käigus ning tulevast finantsperspektiivi aastateks 2007–2013 silmas pidades;

39. märgib edasi, et Euroopa julgeolekustrateegia tõhusus, aga eriti Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika sõltub suurel määral liikmesriikide kulutustest väljaspool ELi piire; soovib sellega seoses, esiteks, mõistlikumat ja efektiivsemat kaitsetstarbeliste riiklike kulude kasutamist, mida võidakse mõnedes liikmesriikides saavutada näiteks kiirema nüüdisajastamise ja vägede struktuuri muutmise teel, ning teiseks, mehhanismi kehtestamise teel liikmesriigi sisemajanduse kogutoodangu proportsiooni hindamiseks kaitsekulutustele; soovib liikmesriikidel tungivalt teha seetõttu koostööd EDAGA;
40. nendib kahetsusega, et lepingu artikkel III-313, mis kehtestab Euroopa põhiseaduse, on säilitanud topeleelarve *status quo* ühtseteks välis- ja julgeolekupoliitika operatsioonideks; jälgib nõukogu jõupingutusi, et kindlustada mehhanismi (ATHENA) suuremat läbipaistvust, mille abil tavalised militaar-tegevusega seotud või kaitsetstarbelised kulutused peavad olema hallatavad väljaspool Euroopa Liidu eelarvet¹; rõhutab sellest hoolimata kindlat seisukohta, et jätkuv finantside lahutamine üldisteks tsiviiltegevusega seotud kulutusteks Euroopa Liidu eelarves nendest finantsidest, mis lähevad militaar- ja kaitsekulutusteks väljaspool ELi eelarvet, on järjest vähem põhjendatud, arvestades, et ühtse välis- ja julgeolekupoliitika raames toimuvad missioonid on üha rohkem oma loomult segunenud, kui on tunnistanud tsiviil/militaarsüsteemi asutused;
41. rõhutab sellega seoses põhiprobleeme, mida praegused talituse menetlused tekitavad Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika kiire tegutsemise organiseerimise osas; seepärast soovib komisjonil ja nõukogul tungivalt niipea kui võimalik teha nende põhjalik analüüs, mis puudutab erimenetlusi või erandeid tulevastes Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika meetmetes ja tegevuses finantsmääruse² raames;

Atlandiüleled suhted

42. märgib olulist kooskõla ülemaailmse ohu hindamisel, mis on esitatud mõlemas, nii Euroopa julgeolekustrateegias kui ka Ameerika Ühendriikide riiklikus julgeolekustrateegias; on seisukohal, et seda kooskõla peaks vaatlema kui põhja, millele mõlemad, nii Euroopa Liit kui ka Ameerika Ühendriigid võivad taas luua võrdsete partnerite dialoogi ühtse arusaama tagamiseks teatud asjakohaste küsimuste lahendamisel, nagu sõjajõudude volitused ja nende kasutamine vastavalt ÜRO põhikirjale ja selle õigusliku osa vastavatele sätetele ning atlandiülese julgeolekukoostöö üldiseks taaselustamiseks;
43. rõhutab, et atlandiülese julgeoleku dialoogi põhielement peab olema keskendunud teistele rahvusvahelistele organisatsioonidele, nagu OSCE (Euroopa julgeoleku- ja koostööorganisatsioon) ja eriti Aafrika Liidule, andmaks neile võimalusi teha omapoolset kaastööd ülemaailmse julgeoleku tagamiseks; rõhutab selles osas mitmesuguste

---

¹ ELT L 63, 28.2.2004, lk 68.

² Nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, 25. juuni 2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1).

mitteametlike struktuuride kasulikkust, nagu näiteks “nelik” püsiva resolutsiooni saavutamisel Iisraeli-Pakistani konfliktis;

44. tervitab praegust koostööd Ameerika Ühendriikidega terrorismi kasvu ja terrorismivastase võitluse alal; soovib sellest hoolimata tungivalt, et EL ja USA jätkaksid oma positiivseid dialooge selles valdkonnas ja jälgiksid edasises koostöös täielikult tegevusplaani, nagu seda on kajastatud ELi-USA terrorismivastase võitluse ja massihävitusrelvade leviku pidurdamise deklaratsioonis, mis on vastu võetud ELi-USA tippnõupidamisel 26. juunil 2004; arvab, et neid punkte peaks käsitlema kõikide ELi-USA vastavate julgeolekupoliitika kohtumiste kontekstis;

NATO

45. märgib paljude liikmesriikide jätkuvat tunnustust NATO-le kui nende julgeoleku nurgakivile võimaliku sõjalise agressiooni tekkimise puhul; avaldab seisukoha, et koostöö ja vastastikune täiendavus peaksid olema võtmesõnad, millele on rajatud ELi/NATO suhted; teeb ettepaneku aruteludeks sellel teemal, võttes arvesse iga organisatsiooni erinevat iseloomu, mis puudutab riikide täiustatud kooskõlastust koostöös NATO reageerimisjõududega ja ELi kaitsepoliitiliste peaesmärkidega, et vältida mis tahes dubleerimist; soovib tungivalt liikmesriikidel oma vägede reformimise jätkamist eesmärgiga muuta väed kergemini positsioonidele paigutatavateks, transporditavateks ja jätkusuutlikeks; märgib selles osas, et lähitulevikus jätkab enamik liikmesriike samade üksuste saatmist mõlema organisatsiooni, nii NATO kui ka ELi käsutusse vajalike oskuste ja võimetega üksuste puudumise tõttu; nõuab liikmesriikidelt kasutusvalmis vägede reservi moodustamise süvendamist nii, et tulevikus saaksid nii NATO kui ka ELi tegevusvajadused kiiresti rahuldatud;
46. märgib, et praeguseid probleeme, mis kahetsusväärset raskendavad ELi sõjalise komisjoni ja NATO vahelist koostööd, võidakse kiiresti lahendada asjaosaliste otsusetegijate poliitilise hea tahte ülesnäitamise teel;
47. kutsub Türgit looma NATO kontekstis tingimusi, edendamaks paremat koostööd, mis on kiiresti vaja sisse seada ELi sõjalise komisjoni ja NATO vastavate ametiorganite vahel;
48. julgustab Euroopa kaitseagentuuri uurima võimalusi relvastuskoostööks NATOga ja andma selgesõnaliselt võimalust selliseks koostööks halduslepingu raamis, mis allkirjastatakse ettenähtud ajal nende kahe vahel, nagu näeb ette Euroopa kaitseagentuuri kehtestava ühistegevuse 2004/551 artikkel 25;
49. märgib teatavate NATO ja ELi programmide ja poliitika täiendavat iseloomu (NATO – partnerlus rahu nimel ja Istanbuli koostööinitsiatiiv, Vahemere dialoog), (EL – naabruspoliitika ja Barcelona protsess); julgustab mõlemaid pooli välja selgitama, kuidas need programmid ja poliitika võiksid mõjusamalt sobida üksteise vastastikuseks tugevdamiseks;

Riigi julgeolek ja terrorismivastane võitlus

50. täheldab, et Euroopa julgeolek ja strateegia pööravad märkimisväärset tähelepanu traditsiooniliste arusaamade sulatamiseks endistest staatilistest sise- ja välisjulgeoleku piiridest; märgib siiski Euroopa julgeoleku ja strateegia sisuvaesust kahe, selgelt ohtudele

suunatud arusaama ühendamisel; on sellest hoolimata teadlik, vaatamata kontseptuaalsetele lünkadele, nõukogu, komisjoni ja liikmesriikide paljudest ja mitmesugustest jõupingutustest sise- ja välisasjade valdkonnas;

51. märgib terrorismi ennetamise alal juhtimise erilist tähtsust ja oluliste infrastruktuuride kaitse vajadust, komisjoni esitatud ettepanekuid süsteemi ARGUS loomiseks, mis oleks võimeline edastama teavet ja koordineerima tegevuse reageeringut ja selle võimalikku liitmist mõlema, nii kriisikeskuse kui ka häirevõrgustikuga (CIWIN) oluliste infrastruktuuride kaitseks Euroopa Liidu piirides;
52. märgib sellega seoses Euroopa Ülemkogu 4.–5. novembril 2004. aastal esitatud “Haagi programmi” üleskutset nõukogule ja komisjonile seada riikide pädevust täielikult austades sisse terviklikud ja koordineeritud ELi kriisijuhtimise kokkulepped piiriülese mõjuga kriiside lahendamiseks ELi piirides, mida tuleb rakendada hiljemalt alates 1. juulist 2006;
53. tervitab üldnimetatud ettepanekute ja üleskutsete alusel lõpetatud või alles alustatud tööd, samuti rida teisi meetmeid ja ettepanekuid, mis traditsiooniliselt moodustavad riigi sisepoliitika osa; sellega seoses tervitab ka SITCENi erilist osa riski hindamisel ja analüüsimisel seoses terroristide potentsiaalsete eesmärkidega; kutsub sellega seoses üles piiramatu koostööle riikide kaitseministeeriumide kõikide luureosakondade vahel, et luua SITCENi raames vastav võime;
54. tervitab eelkõige piiriületuskorra loomise eesmärki luure- ja julgeolekuteenistuse teabe vahetamiseks vastavalt Haagi programmis sätestatud kasutatavuse põhimõtetele, kus see puudutab tulevast seaduse jõustamisega seotud teabevahetust, põhimõtet, mille abil, võttes arvesse nende teenuste meetodite erilist olemust (sh vajadus kaitsta teabe kogumise menetlust, teabeallikaid ja pärast andmevahetust nende jätkuv konfidentsiaalsus), peab ühes liikmesriigis teenistusele kättesaadav teave olema tehtud kättesaadavaks teise liikmesriigi vastavatele teenistustele;
55. mis puudutab sisejulgeolekupoliitikat, on sügavalt mures 2001. aasta oktoobris vastu võetud kõikide terrorismivastases originaalplaanis loetletud nõuetele vastavate meetmete ja vahendite ebaadekvaatse rakendamise üle liikmesriikides;
56. märgib ära ELi kõrge voliniku raporti Euroopa Ülemkogule 16.–17. detsembril 2004, terrorismivastase võitluse ühendamisest Euroopa Liidu välissuhete poliitikaga; märgib selles raportis, et 2010. aasta kaitsepoliitiliste peaesmärkide ja 2008. aasta tsiviiltegevuse peaesmärkide kontekstis peaksid võimed olema kohandatud mitmesuguste terrorismiohtude stsenaariumi nõuetele, kaasa arvatud võimalik sissetung solidaarsustingimuse järgi (põhiseaduse artikkel I-43);
57. kutsub üles uue naabruspoliitika raames ja ka üldiselt ELi välissuhete kontekstis laiendatud poliitilisele dialoogile terrorismi küsimustes kolmandate riikidega, käsitlemaks mitte ainult vajadusi nende piiramatuks koostööks rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega, vaid ka terrorismivastase võitluse klausli rakendamist lepingutes kolmandate riikidega, kus on tõendeid terrorismiohust või terroristide teatud tegevustest;
58. tunneb siiski muret kõige selle üle, mis puudutab siiani lõpetatud tööd sidemete leidmisel kahe tegevusharu – sise- ja välisasjade tegevusharu sidususe ja koostöö vahel, eriti selle üle, kui palju võetakse arvesse demokraatlikke vabadusi ja õigusnorme; õhutab seetõttu välis- ja siseasjade komisjone leidma vastavaid menetlusi, et valmistada selle teema kohta

ette soovitusi, mida peab esitama mõlemale, nii nõukogule kui ka komisjonile, et kontrollida mitte ainult sellise töö sidusust ja koostööd, vaid ka tagada, et kodanike ja organisatsioonide nii kodaniku- kui ka poliitilised õigused ei oleks mingil viisil kahjustatud ja seega, kus vajalik, esitada soovitusi parlamendi vastavatele komisjonidele edastamiseks mõlemale, nii nõukogule kui ka komisjonile;

Välistegevuse teenistus

59. tervitab Euroopa põhiseaduse lepingut kui tähtsat alust, mis püüdleb Euroopa julgeoleku ja strateegia poole ning selle edasisele arengule; leiab, et uue välistegevuse teenistuse loomine on eluliselt tähtis vahend välistegevuse organiseerimiseks ühtse välis- ja julgeolekupoliitika järgi ning seetõttu ka Euroopa julgeoleku ja strateegia rakendamiseks; rõhutab, et tõhus Euroopa julgeolek ja strateegia peavad täiel määral kasutama oma tegevuses diplomaatilisi võimeid (st ELi välisasjade minister ja Euroopa välisasjade talitus (artikkel I-28 ja artikli III-296 lõige 3) ja kui vajalik, ka sõjalist võimet (st alaline struktureeritud koostöö liikmesriikide vahel suure intensiivsusega ülesannete täitmiseks, mis nõuab kõrgemat sõjalist võimet (artikli I-41 lõige 6, III-312 ja eriprotokoll);
60. soovitab tungivalt nõukogul ja komisjonil viivitamatult rakendada vajalikke jõupingutusi, ühendamaks oma tegevust koostöö vaimus enne Euroopa põhiseaduse lepingu lõplikku ratifitseerimist; rõhutab, et parlament püüab neid jõupingutusi hinnata positiivsel ja konstruktiivsel viisil ning otsustab kõikide tegevusettepanekute ja meetmete üle üleminekuperioodil pigem kvaliteedi kui nende päritolu põhjal, väljavaatega luua funktsioneeriv ja tõhus Euroopa välistegevuse talitus (kustutatud); rõhutab, et parlament otsustab samuti nende jõupingutuste üle selles valguses, kas nad respektierivad põhiseaduses väljendatud poliitilist tahet sõnastada ühtne poliitika nii, et Euroopa saaks maailmaga kõnelda ühel häälel:

*

* *

61. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele, ÜRO peasekretärile, NATO ja OSCE peasekretärile ja Euroopa Nõukogu presidendile.

EXPLANATORY STATEMENT

I. Introduction

On 12 December 2003, the European Council formally adopted the European Security Strategy (ESS) as outlined in the report "A Secure Europe in a Better World" as presented by the Secretary General of the Council/High Representative Mr Javier Solana. Marking a further milestone in the evolutionary development of the European Security and Defence Policy (ESDP), as first set out within the Franco-British St-Malo Declaration from 3–4 December 1998, the ESS seeks to define the way forward for Europe to play a more active and responsible role in establishing and maintaining global security.

II. ESS - Redefining the Security Environment

In distinction to previous security doctrines based almost exclusively on the military dimension, the ESS takes a holistic approach as reflected in the following phrase: "*security is a precondition of development.*" In thus identifying the key threats to global security (i.e. terrorism, WMD, regional conflicts, failed states and organised crime) the ESS seeks to elucidate a wider concept of security drawing upon the role played by factors, which heretofore had not been considered as being of primary relevance to security policy. In thus also acknowledging the destructive forces of poverty, malnutrition and disease (not merely AIDS, but also malaria and tuberculosis as well) and their deleterious effects on the stability of states and their civil societies, the ESS argues that only a mix of military capacities with civilian capabilities and know-how can be the basis for contributing to a more secure world.

III. ESS Strategic Objectives

In line with the redefined security environment, the ESS emphasises three strategic objectives: identifying threats; building security in the Union's neighbourhood; and strengthening the international order via effective action through multilateral structures.

In identifying threats, the ESS makes clear the need for the EU to be capable of taking swift action through military as well as non-military means. Of particular significance to this objective is the need for the Union to do so in a more preventative (not pre-emptive) manner.

In terms of building security in the neighbourhood, the ESS highlights the need to promote stability not only within its immediate border areas, but also those of the future as well. It is within this framework that areas of the former Soviet bloc, the resolution of the Arab-Israeli conflict as well as the continuation of the Barcelona process are cited.

In pursuing the latter objectives, the ESS emphasises the need to strengthen the effectiveness of multilateral international structures. Though the ESS stresses the primacy of the UN, the transatlantic relationship is also cited as a core element of this order. Other international institutions and regional organisations are also mentioned in their capacity in contributing to international peace and security.

Although the presentation of these objectives as part of a strategy is indeed a novelty, it must be pointed out here that all three of these objectives have been implicitly pursued by the EU in recent past actions. This being the case, your rapporteur fully supports these objectives.

VI. ESDP Achievements and Headline Goal 2010

As your rapporteur is in general agreement with the redefinition and objectives of the ESS, the question comes next as to what should be done to achieve them. In particular, an assessment must be made of the current and future means available to the Union as well as those which are missing or in need of (re-)organisation. It thus makes sense to take stock briefly of achievements already made or under way in the field of ESDP and their contribution toward accomplishing the ESS-objectives.

Before touching upon the achievements in terms of physically tangible assets and capabilities, mention must be made of the European Strategy against proliferation of WMD as adopted concurrently with the ESS by the European Council in December 2003. In line with the strengthening of multilateral international structures foreseen in the ESS, this strategy document emphasises the key role of the UN in sanctioning noncompliance and acknowledges the possibility of resorting to force as a last resort if - and only if - such force is sanctioned by the UN. The document also makes explicit the support of the Union for additional verification instruments not (yet) foreseen in the International Atomic Energy Agency's regime, such as those currently being applied in the case of negotiations with Iran.

Through its experiences of civil administration and police missions in Bosnia/Herzegovina and Albania and through the assumption of control of the International Police Task Force in Bosnia/Herzegovina in 2003, the EU, as a collective entity of its Member States, has been able to acquire a profound level of expertise in civilian crisis management. On the military side of this coin, the EU has also gained important experience through its successful execution of Operation CONCORDIA (Macedonia) and, more recently, Operation ARTEMIS (Congo). Of particular relevance in taking upon the former mission was the use of NATO capabilities and assets, which were made possible by the agreements reached between the EU and NATO within the Berlin Plus Framework, as formally adopted in March of 2003.

Though the EU has gained experience from both sides of the coin, it will need in the future to find a proper mix of the two in order to fulfil the objectives and spirit of the ESS. Clearly the ALTHEA mission in Bosnia/Herzegovina will provide valuable experience as the EU will be concurrently running civilian and military operations. Of more significance though, will be the successful establishment of the civil-military planning cell within the European Union Military Staff (EUMS), which will be responsible for setting up such future operations. Of further utility will be the future access to a Gendarmerie Force, as approved by the General Affairs and External Relations Council (GAERC) on 17 September 2004, for ensuring the transition from an essentially pure military phase to a mixed or purely civilian phase.

In line with the actual achievements of ESDP, there are a number of other establishment and implementation aims currently underway - like the civil-military planning cell - as expressed in the Union's Headline Goal 2010, as formally adopted by the GAERC on 17 May 2004, which, upon completion, would empower the EU to more fully pursue the ESS strategic objectives. Of crucial importance in realising the Headline Goal 2010 will be the complete development of the "battle groups" concept which foresees the deployment of numerous stand alone groups of forces of up to 1,500 soldiers prepared for high-intensity military operations. In accordance with the Headline Goal, these forces should become fully available in 2007 and be capable of deployment within 15 days of a decision adopted by the Union. In creating these battle groups, it would be worthy to consider how the structures of existing bi- and multinational forces within the EU could be adapted for fulfilling this goal.

Another significant step taken towards this Headline Goal was the formal adoption of the

statue of the European Defence Agency on 12 July 2004, as foreseen in the Constitutional Treaty. Through the future activities of this Agency, the Union should - in principle - not only benefit in further developing its defence capabilities in the field of crisis management, but also in bringing about a rationalisation of research and development costs within the Member States and, in the long run, help to contribute to the creation of a European armaments market. At this point in its development however, attention should be drawn not only to the essential failures of previous European armament cooperation agreements and agencies to bring about more added value, but also to criticism within the defence industry, that the current budget allotted to this agency - as well as to funding for armaments research within the Union's Research Framework programme - remains insufficient for achieving the goals desired. Indeed, if the Agency is to truly have any real benefit to the Union, it must be empowered to actively undertake efforts to bring about long-term co-operation going beyond the short-term capabilities of Headline Goal 2010, which, though a significant achievement, would not confer upon the Union the capabilities needed to truly pursue ESS goals and objectives.

V. Deficiencies and Challenges

In fulfilling the Headline Goal 2010 there remain a number of challenges and deficiencies to be addressed. Though the establishment of the civil-military planning cell undoubtedly represents an ESDP milestone, questions of policy and instruments within ESDP structures remain of vital importance. In the estimation of your rapporteur, addressing the possible responses to the following questions should be a focal point of our work in Committee:

- What instruments will the Union have at its disposal for detecting possible conflicts and crises in advance, so that it is truly capable of reacting in a preventative manner?
- How can the Union increase its capabilities for taking strategic decisions?
- Will the Union establish a policy for organising the deployment of civil and military forces in a combination commensurate with the conflict at hand?
- Will the Union eventually undertake some sort of "force packaging" not just for the military forces, but for entire missions including the civilian component?
- How can the Union further expand on the positive experience that it has so far gained through civilian missions so as to fulfil the demands placed upon it by the ESS?

Without prejudice to the responses to these questions, it would also be wise for the Committee to consider the practical implications of the proposals found within the report "A Human Security Doctrine for Europe." Of particular significance within this report to the latter question posed is the proposed creation of a "Human Security Volunteer Force" - the civilian component of the proposed civilian-military "Human Security Response Force" - consisting of a Civil Peace Corps (an idea already proposed and supported by the Parliament) composed of mid- and post-career professionals and a Humanitarian Aid Volunteer Service composed of students and those having recently completed their studies.

In terms of military capabilities, attention must be drawn to the fact that the Union still has significant deficiencies, which would severely impinge on its ability to undertake humanitarian intervention of high-intensity dimensions, similar to that which would have been required to halt the humanitarian catastrophe that took place in Rwanda. Among these deficiencies are:

- **Deployable forces** - Currently there is an insufficient number of forces for maintaining the

rotation necessary (1/3 on deployment, 1/3 on training, 1/3 resting) to conduct long-term/high intensity operations. It is also imperative that a binding rotation scheme of forces be established for future actions, rather than obliging the EU to go "begging" for troops.

- **Mobility of forces** - Here there is a particular need for increased airlift capabilities. Though there are interim solutions being applied (e.g. Ukrainian transport jets), only with the delivery of the first A400M transport planes will this problem be truly resolved.
- **Sustainability of operations** - At this point there are still deficiencies in terms of logistical capabilities required such as medical support and transport.
- **Effective engagement** - In order to ensure such an engagement, more modern electronic devices at disposal of the forces will be required.
- **C4ISR (command, control, communications, computers, intelligence, surveillance and reconnaissance)** - Though certain Member States have sufficient capabilities, these *are insufficient within the collective framework of ESDP*. Though one could rely on national capabilities, the risks of problems of interoperability are not negligible. Reliance on NATO assets is an option here, but in view of the political negotiations involved in making use of these assets, this could unduly impede the necessary rapid response to the crisis itself.

While the fulfilment of the target dates and aims set out in the Headline Goal 2010 (e.g. full deployment of battle groups in 2007) would substantially resolve these deficiencies, it must be made clear here that the Headline Goal itself is - in practical terms - deficient, as it is based on the assumption of undertaking missions of only a one year duration. In reality, the duration of many (Petersberg) missions would be substantially longer. In this connection, it is worth noting that there is the beginning of a debate seeking to go beyond the so-called Petersberg tasks towards the search for a European *Defence* Strategy with questions like "what are the possible scenarios?" and "what does the EU need to cope with them?" This debate should be further encouraged within the Parliament and also within the other institutions as well, so that the Union can undertake a more long-term view.

VI. Homeland Security

Though the coherence of the ESS deserves praise, there is a remarkable paucity of content concerning the link between internal and external security. Though the Constitutional Treaty essentially does away with the odious "pillar system" for interpreting the EU, it offers no basis for any co-operation between the areas of Home Affairs and GASP. Though the solidarity clause of Article I-43, offers a legal basis for a concerted *post*-terrorist attack reaction, the question must be raised as to not only how the EU would respond in reaction to such an attack, but, more significantly, what the Union can do to *prevent* such an attack?

It must be said that the Commission has put forward some proposals for discussion here including: (a) the creation of a central alarm system (ARGUS) for circulating information and co-ordinating action responses to all sorts of crisis, be they natural, accidental or terrorist inflicted and (b) an alarm-network (CIWIN) for the protection of critical infrastructures within the EU that could be linked to the ARGUS system. While these proposals are welcome as starting points, it is critical that the Commission and the Council engage in a more profound and result-oriented dialogue, so as not only to give more substance to enacting the solidarity clause (e.g. further responsibilities for the EU Counter-terrorism Co-ordinator), but also towards actively linking the broader areas of internal and external security.

In terms of prevention, a more long-term emphasis is clearly needed in giving the Union technological capabilities to better analyse possible threats and better protect the resources and networks so vital to our everyday world. An important step in this direction will be the European Security Research Programme, which is to begin in 2007. Besides the issue of sufficient funding for this programme, your rapporteur would encourage the Commission and the Member States to make use of the valuable experience gained through GALILEO in the realisation of future technological applications and systems.

VII. Transatlantic Relations

Given the substantive congruity in the threat assessments presented in both the ESS and the American National Security Strategy, it would seem evident that efforts should be undertaken to allow for both the EU and the US to re-establish, as equal partners, the dialogue, which, for all intents and purposes, has no longer existed between the two since the end of the Cold War.

VIII. NATO

As regards relations with NATO, co-operation and complementarity are the key words. In terms of the former, a serious discussion should be undertaken in extending the Berlin Plus framework. The primary example of this would be making available the NATO response force, which currently consists of only European forces, for EU actions. Another example of co-operation could be in the area of armaments via the new European Defence Agency. In terms of complementarity, it should be pointed out that such a state theoretically exists between certain policies and programmes of NATO (Partnership for Peace and the Istanbul Co-operation Initiative) and the EU (Neighbourhood Policy and the Barcelona Process). Efforts should be made to see how these programmes can mutually reinforce one another.

IX. Perspectives for the Future of the ESS

With the promulgation of the Constitutional Treaty, the EU has a solid basis for pursuing the ESS. An effective ESS would be able to make use of the full diplomatic capacities (i.e. the new post of Minister for Foreign Affairs and of a European External Action Service (Articles I-28 and III-296(3))) and military capabilities (i.e. permanent structured co-operation between Member States for the fulfilment of high-intensity missions demanding higher military capabilities (Articles I-41(6), III-312) and the Specific Protocol) currently foreseen within. In harmony with the ESS, the use of these capacities and capabilities are to be exercised in strict adherence to international law and in respect of the principles of the UN Charter, as stated clearly in Articles I-3 and III-292, thus giving the lie to claims of an imminent "militarisation" of the EU. In the interest of giving life to the ESS, your rapporteur therefore urges the Council and the Commission to begin integrating their activities in a spirit of co-operation (i.e. no sidelining of the Commission) *prior* to the final ratification of the Constitutional Treaty.

That having been said, the Constitutional Treaty has particular shortcomings in the area of parliamentary accountability (failure to extend current Community procedures to CFSP within the treaty) and the failure to remedy the issue of transparent budgeting (joint costs for ESDP-military operations remain funded through subsidiary budgets or start-up funding derived from the Member States' budgets rather than the Community's). Your rapporteur regrets these omissions and can only hope that they will be remedied at the nearest opportunity.

VÄHEMUSE – EUROOPA ÜHENDATUD VASAKPOOLSETE / PÕHJAMAADE ROHELISTE VASAKPOOLSETE LIITFRAKTSIOONI (GUE/NGL) ARVAMUS

Raportis puuduvad nõuded rahule Euroopas, keskendudes sellele, kuidas paremini valmistuda sõjalise sissetungi vastu. Näiteks see:

- rõhutab ELi – NATO koostööd, eriti mis puudutab relvastust ja raamistikku Berlin – Plus;
- ei märgi ohte neutraalsete ELi riikide staatusele ELi – NATO tihedast koostööst tulenevalt;
- soovib tungivalt Euroopa Liidul oma tegevust siduda *ainult* kooskõlas ÜRO harta põhimõtetega;
- julgustab sõjalist ennetustööd ja ennetustegevust ning üldse sõjaväe kasutamist probleemide lahendamiseks isegi väljaspool ELi välispiire;
- tunnistab ELi-USA kooskõla ülemaailmse ohu hindamisel, rõhutades ühtse arusaama vajadust selliste küsimuste lahendamiseks, mis puudutavad julgeolekut ja sõjaväe kasutamist;
- peab tähtsusetuks Euroopa julgeolekut ja strateegiat, jättes mainimata endastmõistetava maksekohustuse ja sõjalise interventsiooni jõudude relvastuse tegeliku kulu, nõudes samas Euroopa maksumaksjatelt selle tasumist;
- isegi ei erista tsiviil- ja sõjalist tegevust, vaid tõukab selle asemel ette võtma suuremaid ja kiiremaid samme;
- osutab ELi põhiseaduse projektile demonstreerimaks, et ELi militariseerimist nõutakse vastavalt seadusele.

Tobias Pflüger, Jaromír Kohlíček, Erik Meijer, Miguel Portas ja Athanasios Pafilis

17.3.2005

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

välisasjade komisjonile

Euroopa julgeolekustrateegia kohta
(2004/2167(INI))

Arvamuse koostaja: Jan Christian Ehler

ETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval välisasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. kordab nõudmist luua vastavad tingimused konkurentsivõimelise Euroopa kaitsetööstuse arenguks; teeb kogu Euroopas ühtlustatud lähenemise suunas tehtavaid püüdlusi silmas pidades ettepaneku, et kaotatakse takistused kaitsevarustuse ümberpaigutamisel ühenduse sees, harmoniseeritakse kaitsevarustuse avaliku hanke reeglid, kaitsetööstus avatakse suuremal määral konkurentsile ning rakendatakse tõhusalt kaheksa kasutusega varustuse ekspordikontrolli; eelarvesätted peavad olema ülalmainitud meetmetega vastavuses; toetab kaitseüsteemide standardimise ja koostalitlusvõime edendamist ning kaheksa kasutusega varustuse ekspordikontrolli tõhusat rakendamist; on veendunud, et selleks tuleks muuta EÜ asutamislepingu artiklit 296 vältimaks edaspidi vaba konkurentsi moonutamist relvatööstuses tegutsevate ettevõtete vahel ja et oleks võimalik vältida kunstlikku dubleerimist ja ebamajanduslikku kulutamist;
2. toetab tehnoloogiapõhiste teadusuuringute kõrval keskendumist ühiste mudelite loomise ja simulatsioonivalmiduse ning ohtude ja julgeolekukavade analüüsivõime arendamisele, kasutades selleks igal konkreetsel juhul liikmesriikide suhtelisi eeliseid; soovib ülesannete, sh eelarve - ja otsustuspädevuse astmelist ülekandmist Euroopa Kaitseagentuurile; püüdleb pikemas ajavahemikus ühendava poliitika ja iseseisva algupärase ELi kaitseidentiteedi välja arendamise poole;
3. nõuab, et nõukogu ja komisjon kaaluksid tõhusama ja koostalitlusvõimelise valvesüsteemide arendamist ja ELi kommunikatsiooni- ja luurevõime edendamist;
4. nõuab julgeolekualase teadustöö isikute rühma soovitatud iseseisva Euroopa julgeolekualase teadustöö programmi käivitamist koos julgeolekuküsimuste käsitlemiseks sobivate vahendite, eeskirjade ja rahastamismudelite väljatöötamisega, mille suhtes kohaldatakse eriomaseid õigustingimusi ja rahastamist konkreetsetest

rahastamisallikatest;

5. teeb ettepaneku välja töötada ühine strateegia Euroopa relvajõudude ümberkujundamiseks ja ühendamiseks ning koostada ühendatud relvajõudude varustuse hankimise kava, mis põhineb kõnealusel ümberkujundamise strateegial;
6. soovib kiirendada ohtude ennetamiseks vajaliku varajase hoiatamise süsteemi väljatöötamist, kasutades innovatiivset tehnoloogiat, mida kasutatakse tsiviilinfotehnoloogias andmete analüüsimiseks ja hindamiseks, tsiviil- ja militaarvaldkondade teabevahetust, operatiivüksuste kasutamise mitmepoolset kavandamist ja juhtimist ning asjakohase projektirühma moodustamist Euroopa Liidus ja koordineerimisorgani loomist Euroopa Liidu sõjakomisjoni juurde;
7. rõhutab "kosmose" mõõdet kui panust ühisesse välis- ja julgeolekupoliitikasse;
8. nõuab, et nõukogu ja komisjon käsitlevad julgeolekut selle kõige laiemas tähenduses ja tagavad, et algatused seoses küsimustega, mis on seotud ELi territooriumi kaitse, majanduskaitse, keskkonnakaitse, energiavarustuse tagamise, õiguskaitse ja humanitaarabiga, on põhjalikult läbi mõeldud.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa julgeolekustrateegia
Menetluse number	2004/2167(INI)
Vastutav komisjon	AFET
Nõuandev komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 28.10.2004
Tõhustatud koostöö	Ei
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Jan Christian Ehler 24.11.2004
Arutamine komisjonis	25.1.2005 2.2.2005
Ettepanekute vastuvõtmise kuupäev	16.3.2005
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 37 vastu: 5 erapooletuid: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Richard James Ashworth, Jan Březina, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Lorenzo Cesa, Giles Chichester, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Umberto Guidoni, Fiona Hall, Rebecca Harms, Ján Hudacký, Werner Langen, Pia Elda Locatelli, Eluned Morgan, Reino Paasilinna, Pier Antonio Panzeri, Umberto Pirilli, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Nikolaos Vakalis, Alejo Vidal-Quadras Roca
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Etelka Barsi-Pataky, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Dorette Corbey, Avril Doyle, Jan Christian Ehler, Erna Hennicot-Schoepges, Edit Herczog, Wolf Klinz, Lambert van Nistelrooij, Vittorio Prodi, Esko Seppänen
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 178 lg 2)	

22.2.2005

KODANIKUVABADUSTE, JUSTIITS- JA SISEASJADE KOMISJONI ARVAMUS

välisasjade komisjonile

Euroopa julgeolekustrateegia kohta
(2004/2167(INI))

Arvamuse koostaja: Stavros Lambrinidis

ETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval välisasjade komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

Esimene soovituste kogum: suurendada nii sisemiselt kui ka väliselt Euroopa julgeolekustrateegia õiguspärasust ja tõhusust

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon:

1. märgib rahulolevalt, et uues Euroopa julgeolekustrateegias tunnistatakse vajadust tegelda mitmete julgeolekut mõjutavate ühiskondlike teguritega, sealhulgas selliste teguritega, mis võivad ohustada põhivabadusi ja inimõigusi, rikkuda õigusriiki ning viia noorte inimeste võõrandumiseni;
2. rõhutab, et Euroopa julgeolekustrateegia õiguspärasus sõltub ikkagi Euroopa Liidu institutsioonide vastutusest Euroopa kodanike ees; sellist õiguspärasust kahjustab tõsiasia, et Euroopa Parlamendiga ei konsulteerita ametlikult rahvusvaheliste kokkulepete, ühiste seisukohtade ega ühismeetmete osas, millega rakendatakse Euroopa julgeolekustrateegiat; nõukogu selline suhtumine ei ole kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 6 sätestatud põhimõtetega ning tekitab ilmselge lõhe Euroopa Liidu tasandil teostatava demokraatliku juhtimise ja liikmesriikides kehtivate eeskirjade vahel; kuna Euroopa Kohus ei teosta teise samba vahendite õiguspärasuse järelevalvet, suureneb Euroopa Parlamendi mure selles vallas veelgi;
3. meenutab, et Euroopa Liidu lepingu artikli 47 kohaselt "...ei mõjuta miski käesolevas lepingus Euroopa ühenduste asutamislepinguid..."; leiab selle

põhiseadusliku põhimõtte tulemusena, et Euroopa julgeolekustrateegia rakendamine ei tohi põhjustada ühenduse õigusega kaitstud põhiõiguste (nt Euroopa andmekaitsestandardite) otsest ega kaudset nõrgenemist teisele või kolmandale sambale tuginevate meetmete kaudu;

4. rõhutab, et EJS peaks riikide julgeolekustrateegiate täiendusena, võttes nõuetekohaselt arvesse atlandiüleseid suhteid, olema koostatud nii, et ära hoida ohte Euroopa tasandil;
5. märgib, et ühtset Euroopa julgeolekustrateegiat peaksid pärast selle määratlemist kaitsma rahvusvahelisel tasandil Euroopa Liidu institutsioonid ja liikmesriigid; see on eriti tähtis nende liikmesriikide jaoks, kes on ka ÜRO Julgeolekunõukogu liikmed, ning kõikide liikmesriikide jaoks, kui nad peavad läbirääkimisi rahvusvahelisi kuritegusid käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide osas (näiteks ÜRO ja Euroopa Nõukogu konventsioon terrorismi kohta või küberkuritegude, inimkaubanduse, korrupsiooni, rahapesu vm kohta); liikmesriigid peaksid soodustama ka Euroopa Liidu või ühenduse ametlikku esindamist ÜRO haldusasutustes (näiteks UNODC või UNHCR);
6. kordab, et EJSis määratletud eesmärkide saavutamiseks on vaja luua Euroopa Tsiviilrahukorpus, mida Euroopa Parlament on alates 2000. aastast korduvalt soovitanud, et tagada tsiviil-kiirreageerimise võimalus kriisiolukordades, mis võivad tipneda vägivalda või terrorismiga, samuti võtta humanitaarkohustusi pärast loodus- või inim põhjustatud õnnetusi, nagu 2004. aasta tsunamid; tsiviilrahukorpuse ülesandeks oleks Euroopa tasandil koordineerida tsiviilspetsialistide koolitust ja lähetusi, kes võtavad praktilisi rahumeetmeid nagu arbitraaz, vahendamine, mittepartisanliku teabe levitamine, traumade leevendamine ning sõdivate poolte vahelise usalduse suurendamine, humanitaarabi, reintegratsioon, rehabilitatsioon, rekonstrueerimine, haridus ning inimõiguste olukorra jälgimine ja parandamine, sealhulgas inimõiguste toetamine;

Teine soovitude kogum: tugevdada ja lihtsustada piiriülese kuritegevuse ja terrorismi vastast Euroopa Liidu poliitikat, tagades austuse põhiõiguste vastu

7. on sisejulgeoleku poliitika osas väga mures selle pärast, et liikmesriigid ei ole piisavalt rakendanud 2001. aasta oktoobris vastu võetud terrorismivastast plaani, nagu on märgitud kõnealust valdkonda käsitlevates Euroopa Ülemkogu järeldustes¹; arvab peale selle, et nõukogu ja komisjon ei ole piisavalt aktiivselt korraldanud ümber Euroopa Liidu strateegiat, menetlusi, asutusi ega vahendeid rahvusvahelise kuritegevuse ja terrorismi vastaseks võitluseks;
8. arvab, et tõhus EJS peab põhinema riikide, Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil ilmnevate ohtude ja vajaduste selgel ja põhjendatud hindamisel;
9. kahetseb, et nõukogu väldib jätkuvalt Euroopa Parlamendi soovitusi luua tõeline Euroopa sisejulgeoleku strateegia, mis põhineks Euroopa-sisesel õiguskorral, muuta Europol tõeliseks Euroopa organiks ning luua usaldusväärne õiguslik

---

¹ Euroopa Nõukogu 25. märtsi 2004. aasta terrorismi tõkestamise deklaratsioon.
RR\561462ET.doc

raamistik riikide ja Euroopa tasandi julgeoleku- ja luureteenistuste vaheliseks teabevahetuseks, et võidelda tõhusalt organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu, täites samas täielikult andmekaitse ja Euroopa Liidu kodanike põhiõiguste kaitse nõudeid;

10. tuletab meelde 2002. aasta oktoobris esitatud soovitus algatada laiaulatuslik politsei- ja õigusalase koostöö vahendite reform, samuti vaadata üle Europoli konventsioon, et viia see kooskõlla liikmesriikide politseijõudude demokraatliku juhtimise kõrgemate normide ja meetoditega; tuletab meelde, et kõnealuse laiaulatusliku reformi järkjärguline eesmärk peaks olema viia kõnealused vahendid ühenduse alluvusse, tõhustada Euroopa Kohtu kontrolli ning rahastada vahendeid ühenduse eelarve kaudu veel enne põhiseaduse lepingu jõustumist;
11. arvab, et Europoli raportid organiseeritud kuritegevuse kohta on ebapiisavad, ja soovitab, et Europol peaks alates 2007. aastast koostöös liikmesriikidega nende territooriumidel detsentraliseeritud viisil pidevalt koguma andmeid rahvusvahelise kuritegevuse suundumuste kohta. Need andmed tuleks koondada Europoli konventsiooni artikli 28 lõike 10 esimeses lõigus osutatud aastaraportitesse ja eriraportitesse, näiteks terrorismialasesse raportisse. Raportites tuleks viidata peamistele eesmärkidele, mis tuleb saavutada piiriülese kuritegevuse osas Euroopa ja riikide tasandil, ning need tuleks edastada Euroopa Parlamendile Euroopa Liidu lepingu artiklis 39 osutatud iga-aastaseks aruteluks. Raportid tuleks hiljem avaldada koos Euroopa Parlamendi, riikide parlamentide ja Eurojusti arvamustega ning liikmesriikide märkuste ja hinnangutega;
12. nõuab seepärast, et Euroopa julgeolekustrateegia rakendamist kontrolliks pidevalt Euroopa ja riikide tasandil Euroopa Parlament; palub, et teda teavitataks otse Euroopa julgeolekustrateegia tegevuskavadest ja mehhanismidest, eriti puudulikest või ressursivaestest kavadest ja mehhanismidest;
13. on nõus Euroopa Ülemkoguga, et enne 2006. aasta lõppu on vaja luua Euroopa keskhoiatussüsteem, mille abil saaks koguda ja analüüsida (kas loodusest või terrorismirünnakutest tingitud) piiriüleste kriiside vältimiseks vajalikku teavet; pooldab komisjoni ideed luua süsteem ARGUS, mille abil saaks kõnealust teavet koguda ja levitada interneti teel (see oleks seotud ka tähtsaid infrastruktuure kaitsva häirevõrguga CIWIN ning Euroopa Võrgu- ja Infoturbe Agentuuriga ENISA); peab esmatähtsaks kõikide kavandatavate investeeringute ja teadusuuringute kooskõlastamist, olenemata nende allikatest;
14. toetab Euroopa Nõukogu hiljutisi järeldusi, mille eesmärk on:
  - luua ühtsed ja koordineeritud ELi kriisijuhtimiskorraldused ELi-siseste, piiriüleste mõjudega kriiside lahendamiseks;
  - luua „solidaarsusprogramm“ terrorismiohtude ja -rünnakute tagajärgede jaoks;
  - hinnata liikmesriikide poolt rünnaku korral tsiviilkaitsemehhanismi jaoks võimaldatavat suutlikkust;
  - arendada tsiviilkaitse suutlikkust, sealhulgas ühisõppusi ja avaliku teabe koordineerimist ning meditsiiniressursside paremat kättesaadavust;
  - võtta vastu Euroopa kriitilise infrastruktuuri kaitse programm koos võimalike piiriüleste mõjudega;

- tugevdada kiirreageerimismehhanismi pädevate asutuste vaheliseks koostööks politseiuurimise korral;
- meenutab seetõttu, et kõik need toimingud on sidusa ja täieliku EJSi väljatöötamiseks äärmiselt olulised ning neid tuleks arendada tugeval juriidilisel alusel, millesse on seadusandja ja eelarveasutusena kaasatud Euroopa Parlament ning mida kontrollivad riikide parlamendid.

RAPORTÖÖRI SELGITAVAD MÄRKUSED

1. Euroopa julgeolekustrateegiaga (ESS), mille Euroopa Ülemkogu võttis vastu 2003. aasta detsembris, nähakse liidu ja selle liikmesriikide jaoks ette väga üldine rakendusala liidu sisemise ja välise julgeoleku tõhustamiseks.

Heakskiiduväärselt tunnistatakse Euroopa julgeolekustrateegias, et mitmed ühiskondlikud tegurid, sealhulgas vaesus, nälg, haigused ja majanduse kokkukukkumine, aitavad kaasa ebastabiilse õhkkonna ja suurenenud julgeolekuohtude tekkimisele, kuna need tegurid võivad sageli viia piirkondlike konfliktideni ja riikide allakäiguni ning põhjustada organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi toetuse ja talumise kasvu.

Euroopa julgeolekustrateegias määratletakse viis peamist ohtu, mis praegu Euroopat ähvardavad: a) terrorism; b) massihävitusrelvade levik; c) piirkondlikud konfliktid (mis Euroopa julgeolekustrateegia kohaselt võivad viia äärmusluse, organiseeritud kuritegevuse ja terrorismini, ohustades vähemusi ning põhi- ja inimõigusi); d) riikide allakäik; ja e) organiseeritud kuritegevus.

Euroopa julgeolekustrateegias tunnistatakse selgesõnaliselt, et nimetatud ohtude kõrvaldamiseks tuleks kasutada paljusid üksteisega kooskõlas olevaid vahendeid (sealhulgas majanduslikke, humanitaarseid, tsiviilalaseid, diplomaatilisi, kohtulikke, luurealaseid, politseialaseid, kaubanduslikke, arengulisi, kultuurilisi ja muid vahendeid) ning et sõjaliste vahendite kasutamine võib olla vaid üks paljudest meetoditest, mida Euroopa tõhusa ohuvältimise strateegias kasutatakse.

Samuti märgitakse Euroopa julgeolekustrateegias, et piirkondlike ohtude kõrvaldamisel võib paljuski abi olla julgeoleku tagamisest liidu naabruses, kuid ülemaailmsete ohtudega tuleb tegelda tõhusate mitmepoolsete struktuuride kaudu, mille puhul "Euroopa prioriteediks on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni tugevdamine ning talle ülesannete täitmiseks ja tõhusate meetmete võtmiseks vajalike vahendite andmine".

Euroopa julgeolekustrateegias rõhutatakse, et Euroopa julgeolekueesmärkide saavutamiseks peab Euroopa Liit kasutama õigesti kõiki kättesaadavaid vahendeid "hea valitsemistava levitamisel, sotsiaal-poliitilise reformi toetamisel, korruptsiooni ja võimu kuritarvitamisega tegeldes, õigusriigi loomisel ja inimõiguste kaitsmisel". Euroopa julgeolekustrateegia kohaselt on see ülitähtis, kuna need on "rahvusvahelise korra tugevdamise parimad vahendid". Euroopa julgeolekustrateegias ei viidata aga kordagi Euroopa Liidu inim- ja põhiõigustega seotud kohustustele Euroopa julgeolekustrateegia rakendamisel.

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni pädevusse kuuluvaid küsimusi käsitletakse Euroopa julgeolekustrateegias vähe. Rahulolevalt märgitakse ära hiljuti võetud meetmed, sealhulgas Euroopa vahistamismääruse vastuvõtmine, terrorismi rahastamise vastased meetmed ning Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheline vastastikuse õigusabi osutamise leping. Samuti mainitakse Euroopa julgeolekustrateegias, et "ühine ohtude hindamine" on "parim alus ühismeetmete võtmiseks" ning et "selleks on vaja tõhustada luureandmete vahetamist liikmesriikide

ja partnerite vahel”. (Välisasjade komisjoni raportöör on selle seisukohaga nõus ning märgib, et tema arvates peab liidu panus selles osas “olema alguses piiratud ulatuse ja laadiga, et avaldada täielikku mõju”). Samuti märgitakse Euroopa julgeolekustrateegia raportis kokkuvõtvalt, et “välismeetmete ning justiits- ja siseasjade poliitika tõhusam kooskõlastamine on terrorismi ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses ülitähtis”. (Välisasjade komisjoni raportöör võtab küll selle märkuse teadmiseks, kuid märgib asjakohaselt, et “Euroopa julgeolekustrateegias puudub kõnealuse kahe mõiste sidumiseks ohtude ühtse kõrvaldamise eesmärgil piisav sisu”).

2. Euroopa Liidu seisukohast osutab välisasjade komisjoni raport aeglasele, kuid kindlale liikmesriikidevahelise koostöö paranemisele välisjulgeoleku suurendamise eesmärgil (nii riigipeade, kaitseministrite kui ka riigi sõjaväejuhtide tasandil). Poliitiliste, institutsiooniliste ja operatiivsete jõudude vahelised suhted selles vallas on tõepoolest tekitanud impulsi, mis võib suurendada liidu võimet luua järk-järgult tõeline ühine kaitsepoliitika, nagu on sätestatud põhiseaduse lepingus.

Edasiviivad tegurid ja poliitiline tahe, mis on olemas välisjulgeoleku tõhustamiseks, seevastu kas puuduvad või on nõrgad usaldusväärse, demokraatliku ja vastutustundliku sisejulgeolekupoliitika väljakujundamiseks, kuigi põhiseaduse lepinguga (mis kava kohaselt peaks jõustuma 2006. aasta novembris) nähakse ette solidaarsusklausel terrorismirünnakute ja loodusõnnetuste puhuks.

Kõnealune olukord mõisteti hukka tööühma X vabadust, turvalisust ja õiglust käsitlevas konventsiooni lõppraportis, milles tunnistati, et “... *praegune meetmealane koostöö ei ole piisavalt tõhus, läbipaistev ega vastutustundlik*”, ning seda rõhutati veelgi enam Euroopa Ülemkogu analüüsis pärast Madridi rünnakuid ja hiljutises Haagi viie aasta kavas.

3. Selline lõhe sisejulgeoleku küsimustes rakendatavate püüdluste ja tegelikkuse vahel ei ole üllatav, kuna sisejulgeoleku korraldust on käsitatud algusest peale (ja käsitatakse ikka veel) Euroopa institutsioonide jaoks “keelatud alana”. Seepärast ei ole kahtlust, et kultuurilised, õigusalsed ja institutsioonilised tõkked, mis takistavad Euroopa julgeolekuala väljakujundamist, tuleb kõrvaldada, kui liit soovib välja kujundada sisejulgeolekupoliitika, mille raames austatakse liidu demokraatlikke väärtusi ja kodanike nõudmisi.

Niinimetatud “pragmaatiline” või tükiviisiline lähenemine selles vallas on väär tee, nagu väidetavalt näitavad meie kogemused Europoli, uue Schengeni süsteemi ja välispiiride agentuuriga. Europoli üle peeti läbirääkimisi enne Amsterdamis lepingu sõlmimist, aga pärast seda läbirääkimisi ei ajakohastatud, Schengeni süsteem loodi välispiiride kontrollimiseks, kuid nüüd kavatsevad liikmesriigid selle mitmefunktsiooniliseks politseivahendiks ümber kujundada, jättes tema põhiülesande ümber määratlemata, ning välispiiride agentuur hakkab tegutsema mõne kuu pärast, võtmata siiski nõuetekohaselt arvesse vajadust luua sidemed politseiteenistustega. Seega ei ole üllatav, et pikaajalise arengukava ja nimetatud algatuste vahelise võimaliku koostöö puudumine on loonud veelgi segasema olukorra, mis tõstatab tõsised küsimused demokraatliku vastutuse, põhiõiguste kaitse ja tõhususe osas.

4. Raportööri seisukohast lähtudes saab sisejulgeoleku strateegia (rohkem kui

välisjulgeoleku valdkond) põhineda üksnes tugeval poliitilisel pühendumisel ja usaldusväärsemal õiguslikul raamistikul, nagu on sätestatud Euroopa põhiseaduses. Politsei sisekoostöö või muu koostöö kohta peetavate arutelude käigus tuleb erilist tähelepanu pöörata põhiseaduses sätestatud kodanike põhiõiguste austamisele. Enne põhiseaduse jõustumist saab liit jätkata üksnes ettevalmistustöid vastavalt Euroopa Parlamendi soovitudele vabadusel, turvalisusel ja õiglusel rajaneva ala tuleviku kohta.

5. Kuhne raporti muudatusettepanekute eesmärgid on järgmised:

- suurendada Euroopa julgeolekustrateegia õiguspärasust ja tõhusust ning vähendada liigset negatiivset mõju, mis võib kahjustada Euroopa julgeolekut, tagades selle, et julgeolekut ähvardavate ohtude kõrvaldamisel tagab EL rahvusvahelise õiguse ning põhi- ja inimõiguste täieliku austamise;
- suurendada selles vallas Euroopa Liidu meetmete õiguspärasust selle kaudu, et Euroopa Parlament ja riikide parlamendid seavad sisse tõelise demokraatliku kontrolli;
- suurendada Euroopa Liidu ja liikmesriikide vahelist ühtsust rahvusvahelistel foorumitel, kui peetakse läbirääkimisi rahvusvaheliste lepingute osas, või osaletakse vabadust, turvalisust ja õiglust käsitlevatel foorumitel;
- määratleda Euroopa sisejulgeoleku kava, mida tuleks käsitada riikide julgeolekustrateegiate täiendusena ja millega nähakse ette Euroopa asutuste (näiteks Europoli) selge roll, et suurendada poliitika ja meetmete läbipaistvust ja demokraatlikku vastutust;
- luua komisjonisisene keskhoiatussüsteem, mille abil saaks koguda teavet piiriüleste ohtude vältimiseks ja nende vastu võitlemiseks.

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa julgeolekustrateegia	
Menetluse number	2004/2167(INI)	
Vastutav komisjon	AFET	
Nõuandev komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 28.10.2004	LIBE 28.10.2004
Tõhustatud koostöö		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Stavros Lambrinidis 18.1.2005	
Arutamine komisjonis	21.2.2005	
Ettepanekute vastuvõtmise kuupäev	21.2.2005	
Lõpphääletuse tulemused	poolt: 37 vastu: 5 erapooletuid: 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Nuno Alvaro, Edit Bauer, Johannes Blokland, Mario Borghezio, Kathalijne Maria Buitenweg, Maria Carlshamre, Michael Cashman, Giusto Catania, Jean-Marie Cavada, Carlos Coelho, Rosa Díez González, Kinga Gál, Ewa Klamt, Ole Krarup, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Barbara Kudrycka, Stavros Lambrinidis, Henrik Lax, Sarah Ludford, Edith Mastenbroek, Jaime Mayor Oreja, Claude Moraes, Hartmut Nassauer, Martine Roure, Inger Segelström, Ioannis Varvitsiotis, Manfred Weber, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Frederika Brepoels, Richard Corbett, Luis Francisco Herrero-Tejedor, Bill Newton Dunn, Vincent Peillon, Marie-Line Reynaud, Bogusław Sonik, Kyriacos Triantaphyllides	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 178 lg 2)		

MENETLUS

Pealkiri	Euroopa julgeolekustrateegia		
Menetluse number	2004/2167(INI)		
Menetlusalus	art 45		
Vastutav komisjon loa andmisest istungil teada andmise kuupäev	AFET 28.10.2004		
Nõuandev komisjon istungil teada andmise kuupäev	ITRE 28.10.2004	LIBE 28.10.2004	
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev			
Tõhustatud koostöö istungil teada andmise kuupäev			
Raportis sisalduv(ad) resolutsiooni ettepanek(ud)			
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Helmut Kuhne 13.9.2004		
Aseraportöör(id)			
Arutamine komisjonis	29.11.2004	17.1.2005	15.3.2005
Vastuvõtmise kuupäev	16.3.2005		
Lõpphääletuse tulemused	poolt:	46	
	vastu:	11	
	erapooletuid:	1	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Bastiaan Belder, Monika Beňová, André Brie, Elmar Brok, Philip Claeys, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Anna Elzbieta Fotyga, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Anna Ibrisagic, Toomas Hendrik Ilves, Ioannis Kasoulides, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Joost Lagendijk, Vytautas Landsbergis, Armin Laschet, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Justas Vincas Paleckis, Tobias Pflüger, Mirosław Mariusz Piotrowski, Bernd Posselt, Michel Rocard, Raúl Romeva i Rueda, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Ursula Stenzel, István Szent-Iványi, Charles Tannock, Paavo Väyrynen, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Ari Vatanen, Karl von Wogau, Jan Marinus Wiersma, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Milan Horáček, Jaromír Kohlíček, Jaime Mayor Oreja, Erik Meijer, Pasqualina Napoletano, Janusz Onyszkiewicz, Doris Pack, Rihards Pīks, Józef Pinior, Aloyzas Sakalas, Inger Segelström		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 178 lg 2)			
Esitamise kuupäev – A6	23.3.2005	A6-0072/2005	
Märkused	...		

